

jeg har faaet af Forhandlingen. Det Resultat, hvortil jeg er kommen ligeoverfor det foreliggende Spørgsmaal, er det, at, hvorledes man end udtaler sig fra den ene eller den anden Side, er dog den egentlige Gjenstand, der ligger bagved det Hele, ikke et finansielt, men et politiskt Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Administrationen har iagttaget sin Pligt ligeoverfor Bevillingsmyndigheden. Selv ikke ved at høre de skæpste Opponenters imod, hvad der er foregaaet, har jeg kunnet faae anden Opfattelse af deres egentlige Mening, end at det til Syvende og Sidst dog er Meningen, at Staten eller Sors Akademi skal udrede det Beløb, hvorom der er Tale. Selv den, der tale om at gjøre Ansvar gjældende gennem en Rigsretsaktion, har jeg ikke kunnet opfatte saaledes, at det er deres sande og alvorlige Mening, at Beløbet, hvis Rigsretsaktionen faldt ud efter deres Ønske, virkelig skulde affordres den Mand, som da var Minister. Spørgsmaalet om Administrationens Ret ligeoverfor Bevillingsmyndigheden, og omvendt Bevillingsmyndighedens Ret ligeoverfor Administrationen er egentlig Kjernepunktet i denne Sag. Enkelte ærede Medlemmer have fremsat den Paastand, at Administrationen, naar Bevillingsmyndigheden udtryffeligt har sagt, at Theatret skal opføres for dette eller hint Beløb, maa vide, at dette Beløb under ingen Omstændigheder maa overskrives. Ja, det er meget godt, mine Herrer, at sige dette, men jeg gad vide, hvor man vil finde en Administration, som i Reglen er istand til at tilfredsstille denne Fordring. Enhver, der selv har forestaaet et større Byggeforetagende, veed, hvor overordentlig vanskeligt det er, selv med den største Omhyggelighed, og selv om der sluttes de mest bindende Afkorder, dog at holde et saadant indenfor den Sum, der har været beregnet, og vi kunne neppe paa Statens Vegne stille videregaaende Fordringer end dem, den private Mand er istand til at kunne gennemføre paa de Omraader, hvor han selv har den fulde Myndighed og det fulde Ansvar. Spørgsmaalet bliver da væsentlig dette, om man med Sandhed kan paastaa, at Administrationen eller den Minister, hos hvem Ansvaret for Udførelsen af Theaterloven ligger, har søgt at omgaa, hvad han ligeoverfor Bevillingsmyndigheden burde høre sig for? Dette Spørgsmaal maa jeg efter de stedfundne Forhandlinger for mit Vedkommende besvare benegtende. Der er et Punkt, hvorved man navnlig har dømt, nemlig det, om Ministeren ikke forrige Foraar burde have fremlagt et Forlangende for os om Tillæggsbevilling for de Overskriftelser, som senere hen i Aarets Løb fandt Sted; men jeg kan ikke se, at Ministeren med sin bedste Villie den Gang var istand til at gjøre Noget, som kunde have fjernet de Vanskeligheder, der senere ere opstaaede. Saaledes som Sagen forelaa forrige Foraar eller i Slutningen af forrige Vinter, kan jeg ikke paa nogen mulig Maade se, at Ministeren den Gang

kan have haat en saa klar Oversigt over Omfanget af det Beløb, som endnu behøvedes til Theatrets Udførelse, at han for den lovgivende Forsamling kunde forelægge Forslag om en Bemyndigelse til at afholde yderligere Udgifter, thi man maa dog indrømme, at Ministeren ikke, saalænge det ikke med Bestemthed kan ses, om Udgiften vil andrage et halvt eller halvandet Hundrebetusinde Rigsdaler, har det i sin Magt at klare for Thinget, hvilke Vanskeligheder der senere kan opstaae sig. Jeg kan heller ikke sige Andet, end at det forekommer mig, at de ærede Herrer, som gaa temmelig skarpt tilværks imod den afgaaede Minister i denne Sag, drive deres Fordringer meget videre, end de med Rette kunne. Forrige Aar havde Ministeren kun Valget inellem to Alternativer, enten at standse Arbeidet, da den bevilgede Sum var brugt, eller at fuldføre det, og det forekommer mig, at Bedømmelsen af Ansvaret beror paa, med hvilket af disse to Alternativer Staten har været bedst tjent, thi jeg kan paa ingen Maade være enig i, at Ministeren havde været uden Ansvar, hvis han den Gang havde standset Arbeidet. Vel veed jeg, man har sagt, at Ministeren kunde saaledes, som jeg nys har berørt, have forelagt Forslag til en Tillæggsbevilling, men det kan ikke nytte at fremkomme med Forslag, førend man omtrent veed, hvad der skal bruges. Det, som for mig er Hovedsagen, er, hvorvidt man nu bagefter har Grund til at antage, at Ministeren har villet omgaa Bevillingsmyndigheden, at han har villet udføre Noget, til hvilket han forud maatte vide, at han ikke kunde opnaa Bevillingsmyndighedens Samtykke; men det Spørgsmaal kan jeg ikke besvare bekræftende. Jeg skulde derfor ikke have Noget imod strax at stemme imod det Uendingsforslag, som her foreligger, for derved for mit Vedkommende at give den afgaaede Minister Sanction for, hvad der er sket; men paa den anden Side kan jeg ikke sige Andet, end at jeg i een Henseende maa være enig med det ærede Flertal, nemlig deri, at det er en vigtig Situation, man er i, naar Bevillingsmyndigheden i Virkeligheden har saa liden Indflydelse paa Sagenes Gang, som her har været Tilfældet. Naar der har fundet en saadan Overskriftelse Sted som her, maa jeg erkjende, at Bevillingsmyndigheden til en vis Grad bliver illusorisk; men Bevillingsmyndigheden er noget saa stort og vigtigt, at man bør gjøre Alt, hvad man kan, for at værne om den. Kan dette imidlertid naaes ad den Vej, som man her synes at være tilbøielig til at slaa ind paa? Det tror jeg ikke; jeg tror, at vi for at kunne værne om Bevillingsmyndigheden paa rette Maade, først maa være saa billige, retfærdige og humane imod dem, i hvis Hænder Udførelsen har ligget, at vi ikke stille andre Fordringer til dem, end de kunne tilfredsstille. Saaledes som Sagen forelaa forrige Aar paa det Tidspunkt, fra hvilket man egentlig vil datere den afgaaede Ministers Ansvar, kan jeg